

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прзз 15/2021
27.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Цакула, Дубравке Дамјановић, Светлане Томић Јокић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Љиљаном Петровић, као записничарем, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца ПТЗ бр 608/21 од 28.09.2021. године, поднетом против правноснажне пресуде Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду III-306 Прж. бр. 25626/20 од 12.01.2021. године и пресуде Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду III-304 Прж. бр. 9140/21 од 18.05.2021. године, у предмету прекршаја, у јавној седници већа одржаној дана 27.12.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

Захтев се уважава, **УКИДАЈУ СЕ** пресуда Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду III-306 Прж. бр. 25626/20 од 12.01.2021. године и пресуда истог суда III-304 Прж. бр. 9140/21 од 18.05.2021. године и предмет **ВРАЋА** Прекршајном апелационом суду, Одељењу у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Прекршајног апелационог суда, Одељења у Новом Саду III-306 Прж. бр. 25626/20 од 12.01.2021. године уважена је жалба пуномоћника оштећеног, као подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка Удружења грађана „Центар за владавину права“ из Београда, па је преиначена пресуда Прекршајног суда у Новом Саду 18 Пр 14105/20 од 30.11.2020. године, тако што је окривљени АА из ..., као одговорно лице у органу јавне власти ЈКП „Тржница“ из Новог Сада, оглашен одговорним што у року од 15 дана од 06.11.2019. године, као дана пријема, није поступио по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, којима је УГ „Центар за владавину права“ из Београда захтевало да му се у електронској форми на имејл адресу ... достави: 1) документ који садржи информације о дисциплинским поступцима који су вођени против запослених у предузећу у периоду од 2013. до 2018. године и то: име и презиме запосленог, назив радног места, број аката и датум изречене дисциплинске казне, опис – врста изречене дисциплинске казне; 2) документ који садржи информације о трошковима закупа покретне и непокретне имовине, опреме за потребе делатности предузећа током 2017. и 2018. године и то: број уговора, датум уговора, период закупа, уговорен и плаћени износ трошкова закупа, предмет закупа опреме, уређаја, пословног простора; 3) документ који садржи информације о 10 највећих ненаплаћених потраживања које је предузеће исказало у пословним књигама

на дан 31.12.2017. године и 31.12.2018. године и то: име и презиме или назив дужника, износ потраживања, основ потраживања, период у коме је потраживање настало, информацију да ли је дужник угужен и ако јесте датум угужења; 4) документ који садржи информације о осигурању предузећа и запослених током 2017. и 2018. године и то: назив осигуравајућег друштва, износ укупно плаћене премије осигурања осигуравајућем друштву, копију уговора и пратећих анекса закључених са осигуравајућим друштвом, податак да ли је предузеће имало приход по основу накнаде штете од осигуравајућег друштва и ако јесте у ком износу и шта је био предмет и узрок штете; 5) документ који садржи информације о трошковима рачуна за мобилне телефоне запослених током 2017. и 2018. године, и то: име и презиме запосленог, назив радног места, износ месечног рачуна који је фактурисан и плаћен, број и датум решења о задужењу мобилног телефона и претплатничке картице, правни основ за употребу мобилног телефона на терет предузећа; 6) документ који садржи информације о прековременом раду запослених током 2017. и 2018. године и то: име и презиме запосленог, назив радног места, месец, годину, број прековремених сати, разлог за прековремени рад, нето и бруто износ исплаћен за сваки месец на име прековременог рада, за сваког запосленог; 7) документ који садржи информације о ангажованим лицима по уговорима о делу, уговору о привременим и повременим пословима током 2017. и 2018. године и то: име и презиме ангажованог лица, стручна спрема, период ангажовања, врста – предмет уговореног посла, бруто и нето износ обрачунате и исплаћене накнаде за ангажовање; 8) документ који садржи информације о боловању запослених током 2017. и 2018. године и то: име и презиме запосленог, назив радног места, месец, годину, период коришћења боловања, износ умањене зараде за месец у коме је коришћено одсуство са рада по основу боловања; 9) документ који садржи информације о службеним путовањима запослених током 2017. и 2018. године и то: име и презиме запосленог, назив радног места, период службеног пута, релација/дестинација путовања, разлог путовања, бруто и нето износ обрачунатих и исплаћених дневница за сваки службени пут, на који начин је поступио противно члану 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и учинио прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) истог закона, за шта је применом члана 46. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 42. Закона о прекршајима, осуђен на новчану казну у износу од 5.000,00 динара под претњом доношења посебног решења о начину извршења неплаћене новчане казне, па је обавезан и на сношење трошкова поступка у износу од 2.000,00 динара под претњом принудног извршења.

Поступајући по жалби браниоца окривљеног, Прекршајни апелациони суд у Београду, Одељење у Новом Саду донео је пресуду III-304 Прж. бр. 9140/21 од 18.05.2021. године, којом је одбио жалбу и потврдио пресуду Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду III-306 Прж. бр. 25626/20 од 12.01.2021. године.

Против пресуда Прекршајног апелационог суда, Одељење у Новом Саду III-306 Прж. бр. 25626/20 од 12.01.2021. године и III-304 Прж. бр. 9140/21 од 18.05.2021. године, Републички јавни тужилац је подигао захтев за заштиту законитости, због битне повреде одредаба прекршајног поступка и повреде материјалног права у смислу одредаба члана 264. став 2. тачка 3) и члана 265. став 1. тачка 2) Закона о прекршајима. Наводи да су разлози другостепеног суда у побијаним пресудама потпуно нејасни и

противуречни, јер из списка предмета и одбране окривљеног јасно произилази да је окривљени 12.11.2019. године тражиоцу информација препорученом поштом уредно и благовремено у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја послао допис у коме је навео да тражилац информације може да изврши увид у тражене информације у седишту ЈКП „Тржница“ од 18.11.2019. године па надаље у времену од 09,00 до 12,00 часова и тиме управо поступио по одредбама члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Указује да кључно значење одредаба чл. 5. и 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и то у контексту целине закона, треба посматрати тако да је садржина права на приступ информацијама од јавног значаја испуњена достављањем обавештења тражиоцу да може да изврши увид у документа у којима се налазе захтеване информације. Даље наводи да за прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја није битан начин на који ће информација бити предочена већ да ли ће уопште бити дата, јер циљ ове одредбе закона није да се санкционише вид предочавања тражених података, него њихово недавање. Указује да је другостепени суд погрешно тумачио материјално право у смислу одредбе члана 265. став 1. тачка 2) Закона о прекршајима у вези са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно да није ценио околност која искључује одговорност за прекршај сходно члану 265. став 1. тачка 2) Закона о прекршајима. Предлаже да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан и укине правноснажне пресуде Прекршајног апелационог суда и списе предмета врати истом суду на поновну одлуку.

Врховни касациони суд је обавестио о седници већа Републичког јавног тужиоца, који, иако уредно обавештен, није поступио.

Поступајући по поднетом захтеву, испитујући побијане одлуке у смислу члана 286. Закона о прекршајима („Службени гласник РС“, бр. 65/13, 13/16 и 98/16), Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Из списка предмета произилази да је првостепени Прекршајни суд у Новом Саду пресудом 18 Пр 5956/20 од 16.09.2020. године, ослободио од одговорности окривљеног АА да је дана 22.11.2019. године учинио прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наведену пресуду Прекршајни апелациони суд, Одељење у Новом Саду је решењем III-302 Прж. бр. 19973/20 од 02.11.2020. године укинуо и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак и одлуку. Првостепени суд је у поновном поступку донео пресуду 18 Пр 14105/20 од 30.11.2020. године, којом је окривљеног поново ослободио одговорности да је учинио прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, налазећи да није доказано да је учинио прекршај који му је стављен на терет. Прекршајни апелациони суд, Одељење у Новом Саду је пресудом III-306 Прж. бр. 25626/20 од 12.01.2021. године уважио жалбу пуномоћника оштећеног, као подносиоца захтева за покретање прекршајног поступка, и преиначио пресуду Прекршајног суда у Новом Саду 18 Пр 14105/20 од 30.11.2020. године, тако што је окривљеног АА из ..., као одговорно лице у органу јавне власти ЈКП „Тржница“ из Новог Сада, огласио одговорним што у року од 15 дана од дана 06.11.2019. године, као дана пријема захтева, није поступио по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја којим је Удружење грађана „Центар за владавину

права“ захтевало да им се у електронској форми на имејл адресу достави девет различитих докумената, те да је тако поступио противно члану 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и учинио прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) овог закона. Ову пресуду потврдило је друго веће истог суда пресудом III-304 Прж. бр. 9140/21 од 18.05.2021. године. Прекршајни апелациони суд налази да допис који је ЈКП „Тржница“ из Новог Сада дана 12.11.2019. године упутила подносиоцу захтева, а којим се тражилац информација позива да приступи у просторије ЈКП „Тржница“ из Новог Сада ради вршења увида у тражену документацију, не представља поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја који је орган јавне власти примио дана 06.11.2019. године, јер тражиоцу информација нису пружене тражене информације на начин и у облику у коме је то захтевао. Стога закључује да је окривљени АА, као одговорно лице у органу јавне власти ЈКП „Тржница“ из Новог Сада, поступио противно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да су се у радњама окривљеног стекла сва битна обележја бића прекршаја из члана 46. став 1. тачка 8) истог закона.

Према одредби члана 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010, 105/2021), свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Одредбом члана 16. став 1. наведеног закона прописано је, поред осталог, да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа. Сагласно одредби став 5. истог члана, орган власти ће заједно са обавештењем о томе да ће тражиоцу ставити на увид документ који садржи тражену информацију, односно издати му копију тог документа, саопштити тражиоцу време, место и начин на који ће му информација бити стављена на увид, износ нужних трошкова израде копије документа, а у случају да не располаже техничким средствима за израду копије упознаће тражиоца са могућношћу да употребом своје опреме изради копију.

Одредбом члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да ће се новчаном казном од 5.000,00 до 50.000,00 динара казнити за прекршај одговорно лице у органу јавне власти, ако орган јавне власти не поступи по захтеву за приступ информацијама у складу са овим законом, односно достави непотпуне или нетачне информације (члан 16).

По налажењу Врховног касационог суда, основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује на то да је Прекршајни апелациони суд, Одељење у Новом Саду на штету окривљеног АА учинио битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 3) Закона о прекршајима, јер су разлози о одлучним чињеницама наведени у побијаним пресудама нејасни и противречни.

Наиме, иако је у спроведеном прекршајном поступку несумњиво утврђено да је ЈКП „Тржница“ из Новог Сада, поступајући по захтеву Удружења грађана „Центар за

владавину права“ од 06.11.2019. године, дописом од 12.11.2019. године, дакле у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца информације позвало да приступи у просторију тог предузећа како би му били стављени на увид документи који садрже тражене информације, Прекршајни апелациони суд је закључио да је окривљени АА, као одговорно лице у органу јавне власти, поступио противно одредби члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја чиме су се у радњама окривљеног стекла сва битна обележја прекршаја из члана 46. став 1. тачка 8) наведеног закона јер тражиоцу нису пружене информације на начин и у облику у коме је то захтевао. Одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја уређено је поступање органа власти по захтеву тако што је прописано да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или му упути копију тог документа. У конкретном случају тражилац информације је органу јавне власти доставио девет захтева од којих се сваки односи на више информација садржаних у бројним документима тражећи да му се поводом сваког захтева достави у електронској форми на имејл адресу један документ са означеним информацијама. Прекршајни апелациони суд налази да је окривљени АА учинио прекршај из члана 46. став 1. тачка 8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја због тога што тражиоцу нису пружене информације на начин и у облику у коме је то захтевао. Нема сумње да тражилац информације, у складу са одредбом члана 5. став 2. наведеног закона, има право да определи начин на који жели да му се достави тражена информација и да је орган јавне власти дужан да такав захтев узме у обзир, али у разумним границама. С обзиром на бројност тражених информација и докумената у којима су садржане, Прекршајни апелациони суд је био дужан да у образложењу побијаних пресуда наведе јасне разлоге о томе због чега сматра да је орган јавне власти могао да достави тражене информације на начин и у облику на који је тражилац то захтевао, имајући у виду да је тражилац захтевао да му се достави по један документ о информацијама садржаним у више докумената. Поступање по захтевима тражиоца у суштини подразумева сачињавање посебних извештаја о свакој врсти тражених информација садржаних у више докумената, а које извештаје орган јавне власти не поседује већ би требало да их сачини као неове документе само за потребе тражиоца информација.

Врховни касациони суд налази да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 3) Закона о прекршајима јер не садрже јасне разлоге о одлучним чињеницама за правилну примену члана 46. став 1. тачка 8) у вези са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Због учињене битне повреде одредаба прекршајног поступка, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца усвојио, побијане пресуде укинуо и предмет вратио Прекршајном апелационом суду, Одељење у Новом Саду на поновно одлучивање, како би у складу са примедбама изнетим у овој пресуди донео правилну, јасну и на закону засновану одлуку.

На основу свега наведеног, применом одредбе члана 287. став 4. Закона о прекршајима донета је одлука као у изреци.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ

дана 27.12.2021. године, Прзз 15/2021

Записничар,
Љиљана Петровић, с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић